

การศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการออกกลางคันของนักศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

จรัญ ยินยอม

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

ตุลาคม 2552

การศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการออกกลางคันของนักศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

จรัญ ยินยอม

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
ตุลาคม 2552
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

A STUDY OF THE STUDENTS' DROP OUT FACTORS IN PHRANAKHON SI
AYUTTHAYA RAJABHAT UNIVERSITY

JARAN YINYOM

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Social Science for Development
Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University
October 2009

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์   การศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการออกกลางคันของนักศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
โดย   นายจรัญ ยินยอม
สาขา   สังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา
อาจารย์ที่ปรึกษา   ดร.เกษม บำรุงเวช
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม   รองศาสตราจารย์ ดร.วิชา ทรวงแสง

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ดร.ชิตชัย สนั่นเสียง)

..... กรรมการ
(ดร.เกษม บำรุงเวช)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.วิชา ทรวงแสง)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์บุปผา แสงผล)

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา

..... อธิการบดี
(ดร.บูรพาทิศ พลอยสุวรรณ)

ตุลาคม พ.ศ. 2552

จรัญ ยินยอม. (2552). การศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการออกกลางคันของนักศึกษามหาวิทยาลัย
ราชภัฏพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา).
พระนครศรีอยุธยา : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา. อาจารย์ที่ปรึกษา :
ดร.เกษม บำรุงเวช, รองศาสตราจารย์ ดร.วิชา ทรวงแสง

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับความคิดเห็น และ 2) เสนอแนะ
แนวทางแก้ไขเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการออกกลางคันของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ
พระนครศรีอยุธยา ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ นักศึกษาที่ออกกลางคัน ปีการศึกษา 2547-2549
จำนวน 904 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาที่ออกกลางคัน จำนวน 50 คน และ
กลุ่มผู้บริหารและคณาจารย์ จำนวน 9 คน โดยทั้งสองกลุ่มได้มาจากการสุ่มแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้
ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสอบถามที่ใช้ถามนักศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการออก
กลางคัน และแบบสัมภาษณ์เชิงลึกที่สัมภาษณ์กลุ่มผู้บริหารและคณาจารย์เกี่ยวกับแนวทางการ
แก้ไข สถิติ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักศึกษาที่ออกกลางคันส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 20 - 21 ปี ชั้นปีที่ 1
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และมีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการออกกลางคัน
จำนวน 10 ปัจจัย เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ ความคิดเห็นระดับมาก จำนวน 3 ปัจจัย
ประกอบด้วย ปัจจัยด้านการเรียนการสอน หลักสูตร และหน่วยสนับสนุนการเรียน ความคิดเห็น
ในระดับปานกลาง จำนวน 7 ปัจจัย ประกอบด้วย ปัจจัยด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร ศูนย์ IT
ผู้บริหาร อาจารย์ สำนักวิทยบริการ ปัจจัยส่วนตัว และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับมหาวิทยาลัย

2. แนวทางแก้ไขทั้ง 10 ปัจจัย ประกอบด้วย ปัจจัยด้านการเรียนการสอนมี 3 ประเด็น
10 แนวทางแก้ไข ปัจจัยด้านหลักสูตรมี 3 ประเด็น 9 แนวทางแก้ไข ปัจจัยด้านหน่วยสนับสนุน
การเรียนมี 3 ประเด็น 8 แนวทางแก้ไข ปัจจัยด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตรมี 3 ประเด็น 8 แนว
ทางแก้ไข ปัจจัยด้านศูนย์ IT มี 3 ประเด็น 5 แนวทางแก้ไข ปัจจัยด้านผู้บริหารมี 3 ประเด็น 5 แนว
ทางแก้ไข ปัจจัยด้านอาจารย์มี 3 ประเด็น 10 แนวทางแก้ไข ปัจจัยด้านสำนักวิทยบริการมี 3
ประเด็น 4 แนวทางแก้ไข ปัจจัยด้านส่วนตัวมี 3 ประเด็น 6 แนวทางแก้ไข และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับ
มหาวิทยาลัย มี 3 ประเด็น 6 แนวทางแก้ไข

Jaran Yinyom. (2009). **A Study of the Students' Drop Out Factors in Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University.** Master Thesis, M.A. (Social Sciences for Development). Phranakhon Si Ayutthaya : Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University. Advisory Committee : Dr.Kasame Bumrungveth, Associate Professor Dr. Wicha Songsawaeng.

ABSTRACT

The purposes of this study were: 1) to study the students' opinions about the dropped out factors and 2) propose the approaches for solving the dropped out problems. The populations were 904 students who dropped out between 2004-2006 academic year. The samples consist of 50 students and 9 administrators and instructors chosen by the purposive technique. The instruments were a questionnaire to collect students' opinions, and in-depth interviewed form to collect administrators and instructors' ideas to solve the problems. Statistical analysis was employed using percentages, means and standard deviations with the SPSS for Window program.

The findings are indicated as follows:

1. Most of the students are female and between 21-22 years old. Most of them are the first year students in Humanities and Social Sciences Faculty. Their opinions about the dropped out factors are high levels in three factors order from the most to the least; a teaching and learning process, a curriculum, and the supportive units. The other factors are average levels; the students' activities, an IT center, the administrators, the Instructors, a library center, the students' problems, and the university.

2. The approaches for solving the dropped out problems consist of; a teaching and learning process has 3 issues with 10 approaches, a curriculum has 3 issues with 9 approaches, the supportive units have 3 issues with 8 approaches, the students' activities have 3 issues with 8 approaches, an IT center has 3 issues with 5 approaches, the administrators have 3 issues with 5 approaches, the Instructors have 3 issues with 10 approaches, a library center has 3 issues with 4 approaches, the students' problems have 3 issues with 6 approaches, and the university has 3 issues with 6 approaches.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดีจากความอนุเคราะห์ของอาจารย์ ดร.เกษม บำรุงเวช อดีตคณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ประธานกรรมการที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.วิชา ทรวงแสง อดีตผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนา กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ให้คำแนะนำ ตรวจสอบแก้ไขจุดบกพร่องจนทำให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง 3 ท่าน อันได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริณา จิตต์จรัส ประธานบริหารหลักสูตรยุทธศาสตร์การพัฒนา, ผู้ช่วยศาสตราจารย์อดิสร ภูสาระ อดีตรองคณบดีฝ่ายวิชาการคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และอาจารย์ธงชัย รักช้วน อดีตรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ ที่ได้สละเวลาตรวจแก้ไขเครื่องมือในการเก็บข้อมูลการวิจัย และขอขอบพระคุณผู้บริหารและคณาจารย์ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการให้สัมภาษณ์ข้อมูล อันได้แก่ ดร.บูรพาทิศ พลอยสุวรรณ อธิการบดี, รองศาสตราจารย์สุวิทย์ เทียรทอง อดีตอธิการบดี, ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิหุกร นาครนคณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุทิน กัลยพุกภัย อดีตรองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา, ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิภาวี ฝ่ายเทศ, ดร.สันติ เล็กมณี อดีตคณบดีคณะ วิทยาการจัดการ, ดร.ยุวดี วงษ์ทน, อาจารย์จิรศักดิ์ ชุมวรานนท์ รองอธิการบดีฝ่ายวางแผน และ อาจารย์สุนทร โภชนงค์ รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา ขอขอบคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ธนู บุญญานูวัตร ที่ได้ช่วยตรวจและให้คำแนะนำในการเขียนบรรณานุกรม ขอขอบคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จันทร์เพ็ญ คล้ายमुख ที่ช่วยตรวจและแก้ไขบทคัดย่อภาษาอังกฤษ ขอขอบพระคุณ ดร.จิตชัย สนั่นเสียง รองอธิการบดีฝ่ายวิจัย ที่ให้ความกรุณาชี้แนะแนวทางในการทำวิจัยขอขอบคุณนักศึกษาผู้ออกกลางคันที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม จนทำให้งานวิจัยนี้สำเร็จลงได้ และขอขอบคุณ คุณราตรี ยินยอม ที่ช่วยเหลือทุกสิ่งทุกอย่าง รวมทั้งเป็นกำลังใจทำให้งานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

ประโยชน์อันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเพื่อบูชาพระคุณบิดา มารดา ผู้มีพระคุณสูงสุด และครูอาจารย์ผู้ประสทาวิชา ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่าน

จรัญ ยินยอม

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	จ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ	ซ
สารบัญตาราง	ฎ
สารบัญภาพประกอบ	ฏ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	5
ตัวแปรที่ศึกษา	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย	7
นิยามศัพท์เฉพาะ	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	9
ข้อจำกัดในการวิจัย	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา.....	11
ความหมายของอุดมศึกษา.....	11
หลักการของการอุดมศึกษา.....	13
หน้าที่หลักของการอุดมศึกษา.....	13
ขอบเขต ภารกิจของสถาบันอุดมศึกษา	15
ประวัติความเป็นมาของการอุดมศึกษา	15
ความเป็นมาของการอุดมศึกษาไทย.....	17

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
2 (ต่อ)	ปัญหาการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา	19
	การออกกลางคันของนักศึกษา.....	20
	นักศึกษา.....	21
	อาจารย์ผู้สอน.....	21
	ทัศนคติต่อสาขาที่เรียน	23
	ครอบครัวของนักศึกษา.....	24
	สภาพแวดล้อมในสถาบัน	24
	ความเป็นมาของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยากับการจัดการศึกษา...	28
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	33
	งานวิจัยในประเทศ	33
	งานวิจัยต่างประเทศ.....	46
3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	49
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	49
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	49
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	51
	การวิเคราะห์ข้อมูล	51
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	52
	การเสนอผลการวิจัย	54
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	55
	ตอนที่ 1 ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับ	
	การออกกลางคันของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา	
	ปีการศึกษา 2547 – 2549.....	55
	ตอนที่ 2 ผลการศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาการออกกลางคัน	
	ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ปีการศึกษา	
	2547 – 2549 จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร และคณาจารย์มหาวิทยาลัย	
	ราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.....	72

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5	
สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	79
สรุปผลการวิจัย	81
อภิปรายผล	90
ข้อเสนอแนะ	106
บรรณานุกรม	108
ภาคผนวก	116
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญ	117
ภาคผนวก ข แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย	121
ภาคผนวก ค แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารและคณาจารย์	130
ภาคผนวก ง รายชื่อผู้บริหาร และคณาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏ พระนครศรีอยุธยาที่ให้สัมภาษณ์	138
ประวัติย่อผู้วิจัย	140

สารบัญญัตินำ

ตาราง		หน้า
1	จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ	55
2	จำนวนและร้อยละเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ.....	56
3	จำนวนและร้อยละเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม ขณะที่เคยเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.....	56
4	จำนวนร้อยละเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามปีการศึกษา ที่ออกกลางคัน	57
5	จำนวนและร้อยละเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม ชั้นปีที่ออกกลางคัน (หลักสูตร 4 ปี).....	57
6	จำนวนและร้อยละเกี่ยวกับเหตุผลเบื้องต้นที่ตัดสินใจเลือกเรียน ที่มหาวิทยาลัย ราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.....	58
7	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการออกกลางคัน ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ปีการศึกษา 2547-2549 จำนวน 50 คน ด้านปัจจัยส่วนตัว.....	59
8	ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการออกกลางคัน ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ปีการศึกษา 2547-2549 จำนวน 50 คน ด้านปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับมหาวิทยาลัย	61
9	ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการออกกลางคัน ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ปีการศึกษา 2547-2549 จำนวน 50 คนด้านปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร	62
10	ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการออกกลางคัน ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ปี 2547-2549 จำนวน 50 คน ด้านปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน.....	63
11	ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการออกกลางคัน ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ปี 2547-2549 จำนวน 50 คน ด้านปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับอาจารย์.....	64

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
12	ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการออกกลางคัน ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ปี 2547-2549 จำนวน 50 คน ด้านปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมเสริมหลักสูตร	65
13	ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการออกกลางคัน ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ปี 2547-2549 จำนวน 50 คน จำแนกตามด้านปัจจัยที่เกี่ยวข้อง กับผู้บริหาร	66
14	ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการออกกลางคัน ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ปี 2547-2549 จำนวน 50 คน ด้านปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับหน่วยสนับสนุนการเรียน	67
15	ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการออกกลางคัน ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ปี 2547-2549 จำนวน 50 คน ด้านปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับศูนย์ IT.....	68
16	ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการออกกลางคัน ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ปีการศึกษา 2547-2549 จำนวน 50 คน ด้านปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับศูนย์วิทยบริการ.....	69
17	ผลรวมของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการออกกลางคัน ของนักศึกษา จากตาราง 7 - 16.....	70

สารบัญภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวความคิดในการวิจัย.....	7